બનામે ખુદા.

આલફ્રેડ નાટક મંડળીએ

પોતાના મુનશી આગા મહમદશાહ "હશ્ર" પાસે

શેકસપીયરના, "વીન્ટર્સ ટેલ" ઉપરથી લખાવેલા

મુરીદે શક

નામના, નવા ઉર્દુ ખેલનો સાર,

તથા એ ખેલમાં ગવાતાં ગાયણો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

આલફ્રેડ નાટક મંડળીના માલેક

કાવસજી પાલનજી ખટાઉ.

આવૃતી બીજી—નકલ ૩૦૦૦.

૧૭ મી દીસેમ્બર સને ૧૮૯૯.

કીંમત ત્રણ આના.

૧ જ. ન. પી   પ્રિંટિંગ વ.

બનામે ખુદા.

પ્રસ્તાવના.

:o:

ખુદાની કુદરત ન્યારી છે. માહરા કદરશનાસ તમાશબીનો સનમુખ ત્રીજા અવતારમાં રજુ થવાનો સેવક સંતોષ જાહેર કરેછે. માહરા પેહેલ્લા અવતાર "ખૂને નાહક"થી માહરી કોશેશના દરખ્તપર ડાંખલી ફુટી. માહરા બીજા અવતાર "બજમે ફાની"થી તે ડાંખલીઓપર કંઇક આશાની કલીઓ ઉગી અને મારા આ ત્રીજા અવતારમાં જો તે ઉમેદની કલીઓ કીરતારની બખશેશ તથા મેહેરબાન તમાશબીનોની ઇનસાફી નજર તેમજ માહરા વફાદાર હમશરીકોની જેહેમત અને કાળજીથી ખીલ ફુલનો આકાર ધરસે તો હું તેથી ફુલી યા ફાટી ન જતાં તે દાવર અમુલ્ય બક્ષીસના શુકર ગુજારીશ.

અદના ઇનસાન જો નેક નીયત રાખી ખંત અને કાળજીથી કુ ઇબી કોશેશ કરશે તો તે રોજી રસાંથી ધન નહી તો ધાન જરૂર પામશે. એ નીયમ યાદ રાખી સેવકે અનેકવાર હાર ખમવાં છતાં હામ ભીડી છે અને જો સેવ... ઉપલા બોલો મીસાલજ નીયત હશે તો જરૂરજ ફતેહ મલશે. "બાકી હમતો કહેનેકે કુછ કરનેકે નહીં" તેમ બોલવું જુદું અને કરવું જુદું એવી નીયત હશે તો અંતે " જય અને પાપે ક્ષય થશે."

મહાગુરૂ શેકસપીઅરના અખુટ ખજાના માંહેથી ચાર ખેલો પછી એક ભજવી બતાવવાની કબુલાત મેં મારી "ખૂને નાહક ચોપડીમાં આપી હતી જે માંહેથી "હેમલેટ" અને "રોમીયો જુલીય તે કીરતારની બખ્શેશથી માહરી અદના શકતીના નાચીજ ન મુજબ હું પ્રજા સન્મુખ રજુ કરવા પામ્યો છું. પણ તે દરમીય "ઓથેલો" અને "મરચન્ટ આફ વેનીસ" મારા બીજા ભાઇબંધો ... બતાવ્યાથી હાલ થે ... ખત તે ઉપરથી હાથ ઉઠાવી ... એક બીજો ... 'વીન્ટર્સ ટેલ'

હાથ ધર્યો છે. એ અસલ નાટક દરેક રસ રંગમાં યા નીતી નસીહ-
ત્માં અક્કલને દંગ કરે એવો છે જે માટે કોઇની ખાતરી યા જામીન-
ગીરી જોઇતી નથી પણ આ અદના કંપનીથી એ બીકટ સાહસ
આસાનીથી થાય છે કે નહી તેનો આધાર તો ફક્ત તે ફત્તેહ અને
ફીરોઝીના બક્ષનાર સાહેબ ઉપર છે.

સેવકે તો જેમ "ખૂને નાહક" તથા "બજમે ફાની" પાછલ
ર અને જેહેમતનો ઉપયોગ કીધો હતો તેમજ મીસાલ આ ખેલ
પાછલ પણ કીધો છે પણ હવે પ્રજા પસન્દ થશે કે નહી તેનો આધાર
તો તે કીરતાર તેમજ શોકીન તમાશબીનોની મુનસફી ઉપર છે.

તા૦ ૬ ઠી એપ્રીલ શને ૧૮૯૯.

ફા૦ પા૦ ખટાઉ.

બનામે ખુદા.

પ્રસ્તાવના બીજી આવૃત્તીની.

"ખુદાની જ્યાં મદદ છે, ત્યાં હર મુસીબત રદ છે" એજ મુજબ આએ અદના કુમ્પણીના નાચીજ નાટક "મુરીદે શકે" નવ માસની ટુંક મુદતમાં ૯૦ થી વધુ વાર પોતાનો દેખાવ દીધો, અને તે કીરતારની બક્ષીશથી ધન નહીં તો ધાનથી સેવકને મોહતાજ ન રાખ્યો તે માટે અવ્વલ તે રોજીરસાંનો ને બાઅદજ મહને આસરો આપનારી પ્રીય પ્રજાનો ઉપકાર માનવામાં સેવક પોતાનો ખરો ધર્મ તથા ફરજ સહમજે છે.

તા૦ ૧૭ મી ડીસેમ્બર ૧૮૯૯.

કા. પા. ખટાઉ.

ખેલનો સાર.

અંક પહેલ્લો.

—:o:—

પરદો પહેલ્લો—તૂરાનના બાદશાહ સીકન્દરજાહ પાસે ઇસફ્હાનનો શાહ હુમાયું જે નવ માસ થયા તેણે ત્યાં પરોણો રહયો છે તે પાછો પોતાને વતન જવાની રજા માંગે છે. પણ બન્ને બાદશાહો વચ્ચે બચપણથી ધાડી મીત્રાચારી હોવાથી અને લાંબી મુદતે સાથે મળવાથી સીકન્દર તેને એટલો જલદી પાછો ન જવા માટે વીનવે છે. હુમાયું પોતાની સલતનતના કારોબારની ચિંતાઓ તેમજ બેગમ કુટુંબની જુદાઇ નહી ખમાવાથી જરૂર વતન જવા માટે આગ્રહ કરે છે. પોતે લાચાર બનવાથી હુમાયુંને મનાવા માટે સીકન્દર પોતાની મોહોરદાર હુસ્નઆરાને કહે છે, તે બેગમ પોતાના ખાવીન્દના જીવેજાન મીત્રને સભ્યતાથી સમજાવી મનાવી લે છે. પોતાના કહેવાની નહી અને બેગમના કહેવાની અસર હુમાયુંપર થવાથી સીકન્દર વેહેમાય છે અને હુમાયું તથા પોતાની મોહરદારની નીતીપર શક લઇ જાય છે. જેમાં તુફાન નામનો સીકન્દરનો એક ખાસ સલ્લાહકાર (કે જે જાહેરમાં સીકન્દરપર જાન આપે છે; પણ બાતીનમાં પોતાને થયલા કાંઈ આગલા અપમાનનું વેર લેવા ચાહે છે;) આગમાં તેલ રેડી ધણી ધણીયાણી દરમ્યાન રખનો પડાવે છે. કાચા કાનનો સીકન્દર તુફાનના ભંભેરવાથી ઉસકેરાઇ તુફાનને હુમાયુંનનુ ખૂન કરવા કહે છે. દુનીઆનો ખાધેલ તુફાન પોતાને માથેથી એ બલા દુર કરવા પોતે નરમ દીલનો છે. પણ ખૂન જેવાં કરપીણુ કામનો જોખમ કોશીશ કે જે સીકન્દરનો એક હબશી હજુર્યો છે તેને સોંપવા શાહને સમજાવે છે. નીમકહલાલ કોશીશ આ બધી બીના છુપાઇ સાંભળી લીએ છે.

પરદો બીજો—દોરંગી દુનીયાની મતલબી મહોબ્બત માટે કોશીશ બલાપો કરે છે. શાહ સીકન્દર તેને વીશવાસમાં લઇને હુમાયુંનનું ખૂન કરવાનું સોંપે છે. જાહેરમાં કોશીશ મનજુર કરે છે; પણ સીકન્દરના ગયા પુછી કોશીશ હુમાયુંને બધું કહી દીયે છે. આપસમાં ગોઠવણ કરીને બન્ને જણ ત્યાંથી નાસી જાય છે.

પરદો ત્રીજો—શાહજાદો ખુરશીદ પોતાના જોડીયાઓ સાથે રમતો દેખાય છે. હુમાયું અને કોશીશના નાસી જવાની ખબર તુફાન લાવે છે. સીકન્દર ગુસ્સામાં આવે છે, અને મલેકા હુસ્નઆરાને કેદમાં મોકલાવે છે.

પરદો ચોથો—તુફાનની ઓરત અને રાણીની માનીતી સખી હમીદા જેલખાનામાં બેગમને મલવા જાય છે. તાંહ તેણીને હુસ્ના દાસીથી રાણીને છોકરી અવતર્યાની ખબર મલે છે. હમીદા બાદશાહનું દીલ રાણી તરફ પીધલાવવા માટે તે છોકરીને બાદશાહની હજુરમાં લઇ જવાનું બીડું ઝડપે છે.

પરદો પાંચમો—વફાદાર હમીદા શાહની ખાબગાહમાં તે છોકરીને લઇ જાયછે પણ સંગદીલ સીકન્દરને તેના કહેવાની કસી અસર ન થવાથી તે પેલી છોકરીને મેલી જાયછે. શાહ ગુસ્સામાં તે છોકરીને બીયાબાનમાં ફેંકી દેવા માટે તુફાનને હુકમ કરેછે.

પરદો છઠ્ઠો—ભયાનક જંગલમાં તુફાન છોકરીને મુકે છે. અકસમાત વાધ તુફાનને મારી નાખે છે. છોકરી પરભુ નામના ભરવાડને મલે છે તે તેણીને પોતાને ઘેર લઇ જાય છે.

પરદો સાતમો—જાહેર દરબારમાં શાહ સીકન્દર મલકા હુસ્નઆરાનો ઇનસાફ કરે છે. તેટલામાં શાહજાદો ખુરશીદ જે પોતાની માતાને કેદ જવાના ગમથી બીમાર હતો તેના ગુજરી જવાની ખબર આવે છે. રાણી તે ખબરથી બેહોશ થાય છે. શાહ પોતાના પગલાંપર પસતાય છે. રાણીને હુશીયાર કરવા દાસીઓ બીજા દીવાનખાનામાં લઇ જાય છે. હમીદા પાછી દરબારમાં આવી રાણી મરી ગઇ છે, એવી ખબર સીકન્દરજાહને આપે છે.

અંક બીજો.

—:o:—

સોલ વરસનો ગાલો.

પરદો પહેલ્લો—ખેતરમાં પરભુના છોકરા રામા અને છલબાજખાં નામના એક ચોરની મુલાકાત થાય છે. ચોર રામાના ગજવામાંથી પૈસાની થૈલી કહાડી લીએ છે. રામો સમજી જાય છે અને પાછી તદબીરથી કોથલી હાથ કરે છે. ત્યાં પરભુની પાળેલી પુત્રી ગુલનાર આવે છે. જ્યાં શાહ હુમાયુનો છોકરો શાહજાદો ફીરોઝ શીકાર કરતો આવી લાગે છે. તેની અને ગુલનારની મુલાકાત થાય છે શાહજાદો લગનની માંગણી કરે છે. ગુલનાર તેને પોતાના બાપ પરભુની મંજુરયાત મેળવવા અરજ કરે છે.

પરદો બીજો—પરભુ અને મોતી ગુલનારના લગનની ફીકર કરે છે. ગુલનાર આવે છે. પરભુ તેને આવતી કાલે શીવરાત્રીનો મેળો હોવાથી પંહરોણાની પરોણાગત કરવાને સુચવે છે.

પરદો ત્રીજો—શાહ હુમાયુ પાસે કોશીશ સોલ વરસે પાછો પોતાનું વતન યાદ આવવાથી ત્યાં જવાની રજા માંગે છે. હુમાયુ રજા આપવાની વાત ઉડાવે છે અને તેને શાહજાદા ફીરોઝની ખબર પુછેછે. પોતાના છુપા જાસુસોથી મલેલી બાતમી મુજબ જ્યાં તે રોજ જાય છે ત્યાં તેને ખોલી કાઢવા માટે બંને જાય છે.

પરદો ચોથો—પરભુના ધામમાં મેળાનો મહીમાં ગાજી રહયો છે. ખાન પાન અને ગાન તાન ચાલી રહયું છે જ્યાં હુમાયું અને કોશીશ છુપા લીબાસમાં આવે છે. પરભુ પરોણા સમક્ષ ફીરોઝ અને ગુલનારના લગન કરવા જાય છે. હુમાયુ જાહેર થઇને તે લગનમાં વધન પાડે છે અને પોતાના છોકરાને કાહાડી મુકે છે. શાહના ગયા પછી કોશીશ તે બધાઓને લઇને પોતાને વતન નાહસી આવે છે.

અંક ત્રીજો.

પરદા પહેલો—શાહ સીકન્દર પતીવ્રતા રાણી હુસ્નઆરાના અકાલ મરણ માટે પસ્તાવો કરે છે, ત્યાં કોશીશ ફીરોજ ગુલનાર પરણુ વીગેરે બધાં આવી લાગે છે. ગુલનારપર શાહ સીકન્દરની નજર પડતાંજ પોતાની મરહુમ મોહરદારનીજ સુરતની છોકરી સામે ઉભેલી જોઇ શાહ દંગ થાય છે, ખુલાસો થતાં એ પોતાનીજ છોકરી છે એમ ખાત્રી થવાથી શાહ સીકન્દર તથા સઘળા ખુશી થાય છે. એ તકનો લાભ લઇ હમીદા બાદશાહને બીજી ખુશ ખબર સમજાવે છે, કે જે રાણીના ગમમાં તમે આટલા બધા ગીરફતાર છો તેણીનું પુતલું એક કારીગરે બનાવીયું છે. શાહ અને બધાઓ તે પુતલું જોવા જવાની તઇયારી કરે છે તેટલામાં શાહ હુમાયુ પોતાના દીકરાની શોધમાં તાંહ આવીઆની ખબર મલે છે. શાહ સીકન્દર તેને મનાવવા તથા તેણે પણ તે પુતલું દેખડાવા માટે તેડી જાય છે.

પરદા બીજો—બને બાદશાહો પોતાના ફરજંદો તથા અમીર ઉમરાવો સહીત હમીદાના મકાનમાં તીલસમી પુતલું જોવા આવે છે. હમીદા પુતલાંનો પરદો ખોલે છે કે સર્વેની સુધબુધ ગુમ થાય છે કારણ કે અતી અજાયબી વચ્ચે તેઓ પથ્થરનુ પુતલું નહી પણ તેને બદલે ખરી અને જીવતી જાગતી હુસ્નઆરાને ત્યાં જુવે છે. મેહેલમાં ખુશી ખુશાલી પંપરાઇ રહે છે. જ્યાં ફીરોજ અને ગુલનારની શાદીની આબાદી વચ્ચે ખેલ ખતમ થાય છે.

તમામ શુદ.

નાટક પાત્ર.

---:o:---

શેક્સપીયરના નામો.

સીકન્દર—તૂરાનનો શાહ.............. ...... (લીચોન્ટીસ.)
હુમાયું—ઇરફહાનનો શાહ.......................... (પોલીકસીનીસ.)
કોશોશ—સીકન્દરનો વફાદાર હુજુર્યો................. (કેમીલો.)
તૂફાન—સીકન્દરનો વીશ્વાસુ અમીર............... (એન્ટીગોનસ.)
ખુરશીદ—સીકન્દરનો છોકરો...................... (મેમીલીયસ.)
ફીરોજ—હુમાયુંનો છોકરો...................... (ફ્લોરીઝલ.)
પરભુ—એક ભરવાડ ....
રામા—ભરવાડનો છોકરો.......................... (કલાઉન.)
છલબાજખાં—ચોર.............................. (એટોલીકસ.)
હુસ્નઆરા—સીકન્દરની રાણી.................... (હરમીયોન.)
ગુલનાર—સીકન્દરની છોકરી...................... (પરડીટા.)
હમીદા—હુસ્નઆરાની માનીતી સખી-તૂફાનની બાયડી (પૉલીના.)
હુસ્ના—હુસ્નઆરાની દાસી....................... (એમીલીયા.)
મોતી—ભરવાડની બાયડી......................... (મોપ્સા.)

વજીરો, દરોગો, સંત્રીઓ, દાસીઓ, ચોબદાર વીગેરે.

સ્થળ—તૂરાન અને ઇસ્ફહાન.

ગાયન ૧.

જગવાલી તેહારી કરતારીકે વારી
ગુલકારી કુદરતકી હય સગરો જગખારી
લખત લખત તુમરો સાર ફુલ પાત ડાર ડાર
કોઇ ન પાયો ગુનકો પાર હશ્ર જગત હય હારી.
રામ ઝરૈંખે બયઠકે સબકા મુજરા લેત
જયસી જાકી ચાકરી વયસા વાકો દેત.
તુ માતા તુ પીતા પ્યારા તુ ત્રાતા તુ દાતા ન્યારા તોપે તન મન
ધન હય વારા.

ગાયન ૨.

અઇયારી મક્કારી હોશયારી બદકારી સબકો એહ હસદ સીખાએ
હય અયસા જગ ઉસતાદ.
આનકી આનમે એહ શયતાન ઉઠા તૂફાનૂ પરી ઇનસાન લે લે જહાનકી
મુંજસે જો સ્યાને હંય વોહ ઇસકો માને હંય જાન.
બાકી દીવાને હંય હા હા હા હા હા.

ગાયન ૩.

પ્યારોરી મેરા ઉમંગભરા જોબના
રંગભરા જોબના અંગભરા જોબના છતીયાં ઉભારે સારી
હસીન જીતને હંય યું સામને હમારે હંય
કે આગે ચાન્દકે જીસતરહસે સીતારે હંય
છબીલી રંગીલી રસીલી સજીલી મીરગલોચની સુન્દરમોહની.

ગાયન ૪.

વાહવાજી મેહરબાન વાલા વાહ અચ્છા સાહેબને હીલા નીકાલા
હીલા બહાના જનાબ બનાના હય બસ હુજૂરકા કામ
સીખે હંય તમામ ખૂબ ખુશ કલામ બાતે ઘાતે ખાસી હંય બના આતી
થમ જાઇયે જમ જાઈયે કમ ખાઇયે કયું ?

ખાનેસે છોટા હાત ન હો પેટકી તરહ
ઇતિના તે ખાવ તોંદ બહડે સેહકી તરહ
અજી સાહબકો રહેના હોગા.

ગાયન ૫.

દેખો ઉલફત સારી આપકી જાની ચાહત સારી આપકી
અચ્છે ઉન્જ એહ બનાએ ખુબ રંગ આપ લાએ
કબ અડે હંય વોહ કૌન બડે યું જો હો આપ જાને ખડે
સુની સુની બાતેં સારી રહને દીજે ઘાતેં સારી
મત હટ લાવો અજી માન જાવો
આવો આવો આવો ખુશીયાં ફરમાવો.

ગાયન ૬.

ઝાંસુ ફાંસુ અબ હમમે સર કાટું છાટું મય અબ હમમે
ફુરકત ખંજર ડાલેગા તુજમે ઔર એગમમે.
અબ ઝટપટ પીતરત કરકર લુંમય
ચટપટ પીતરત કરકર લુંમય
યારગારસે જાનીસારસે બદશઆરસે બદલા
કુછ મીલકર ચાલેં ખેલૂં
આહાહાહા વાહ વાહ જો મેરા મારા દુશમન હય
કબ બચતા હય આલમમે.

ગાયન ૭.

દીલદારી કયા હુઇ ગમખારી કયા હુઇ દુનીયાસે એ યજદાન
હંસકે ફંસાતે હંય હંસકે રૂલાતે હંય
દીલકો દુખાતે હંય આજ કલ ઇનસાન.
અરેરેરેરેરે અરેરેરેરેરે, જુઠે જુઠે યારગાર
ગયા ગયા પ્યાર નહી કોઇ યાર
અયસી યારી ઓ દીલદારીસે અમાન.

ગાયન ૮.

ઝટપટ ચટપટ સબ ચેલો જી લટપટ સટપટ અબ ખેલો
કયા ગડબડ હો કરતે.
બડે હમરંગી બડે હમ ઢંગી સબસે બહડકર બસ હમ જંગી
અરે વાહ સંગી અરે વાહ સંગી રંગી ઢંગી જંગી
હો એક રંગી.
એ આવો આવો બહડકે ચલો સબ મીલકર જુલકર દોડો હાં
તનકર ચલના બનકર ચલના અરે યારો દબકર મત ચલના.

ગાયન ૯.

ધીરધર ધીરધર રાજ ક્રોધ તૂ ન કર ગુનવંતી અતી સતવંતીપર
લાજ કાજપર ધ્યાન ગ્યાન કર
સમજે સોચે બીન દોશ તૂ ન ધર રાખ શાંત મન શુભ બીચાર કર
અરજ ગરજ સુન હમરી એ નરવર વાર યું ન કર સતી નાર પર.

ગાયન ૧૦

જાય સુખ પાય દુખ મન નીતવા જાય કહું કાહે જગત ગતવા
એ માનો એ ઠાંનો એ જાનો સતી હમકા
ધીર ન આવે નીર બહાવે અંખીયાં દેખ બીપતા
નાથ ન માની બાત ન માની ઘાતહી જાની પતી બીરતાકી એ દેખો બીથા
લાજપતી લીનો આજ દુખી કીનો જીયાકો મોરે પીયા.

ગાયન ૧૧.

બુટી પીલાકે લુબા ગયા કોઇ મુઝે
બડી સવેરે જો કોઇ છાને વાકી લંબી ડીંટ
ઉડંત ચીરઇયા વોહ પહેચાને ગીરી સડકસે ઇંટ-સવેરે ફેર છનેગી.
દુસર પહેરે જો કોઇ છાને વાકે લંબે કાન
તવા કટોરા બેચ ડાલકે ધર લોટેપર ધ્યાન-સવેરે ફેર છનેગી.
તીસર પહેરે જો કોઇ છાને જું બાદલકી કીંચ

ધરકે જાને મર ગયે ઔર આપ નસેકે બીચ–સવેરે ફેર છનેગી.
ચવથે પહેરે જો કોઇ છાને બચ્ચા આપહીઆપ
બેજોરૂ બેસુસરે કે હો છે બચ્ચેકા બાપ–સવેરે ફેર છનેગી.

ગાયન ૧૨.

મય હું જાલીમ કાલા માર લગા તાર કરૂં પ્યાર જીસે ચાહું એકબાર
ધંતર ચલાઉં મંતર ચલાઉં અંતર જલાઉં ફુંકુ નાર.
ફીતરત ફનકર નીત નયે છલબલ,
સીયાના મસતાના દાના અપને ઢંગકા
હું ઇનસાન પ શયતાન કે કાટું કાન હાં અયસા હું મકાર.

ગાયન ૧૩.

નામ પરભૂઆ ચરાઉં બકરીયાં બજાયકે લકરીયાં.
હોહોહોહો હુરરરર હટ
બહડ઼ ગઇ મોરી ઉમરીયા ઓ બાબા મેરો બ્યાહ કરદે ઉઇ ઉઇ
બાંકો છએલ સાંવરીયા પતી મોહે લાકર દે
છએલ છબીલી નાર નુકીલી નાર હઠીલી નાર અયસે હો દીલદાર.

ગાયન ૧૪.

હમરે ખેતમે લછમી પરી પુતરી રતન મોતન ભરી.
કીસમતીયા શીરસે શીરી તનકી ફબનસે હય પરી.
ધનસે ભરી ખનસે ભરી ગુનસે ભરી સબસે ખરી.
આજ મોહે કીયો રાજધાનીયા જાત હું બલ બલ રામ.
ધન બરસાયો દરબ દીખાયો નીત ભજીયો તુમરો નામ
દુખ વાકો ટારો એ પરભૂ.

અંક પેહેલો તમામ.

વાંચો! વીચારો! ખાતરી કરો!

મી૦ રતનજી પાલનજી ખટાઉ જેઓ નજદીક **૧૦ વરસ સુધી** મુંબઈની જાણીતી **વેસ્ટ એન્ડ વૉચ કું૦** તેમજ **ઘડીઆલીઓ** મેસરસ **લુંડ એન્ડ બ્લોકલી** તથા બીજી ઘડીયાલની જાણીતી દુકાનોપર કામ કરી તેઓને ત્યાંથી **કુશલતાની સરટીફીકેટો** મેલવી હાલ પોતે ગ્રાંટરોડ તારદેવ, વાલકેશ્વર, ખંબાલા હીલ, ગીરગામ, ખેતવાડી વગેરે લતાના રેહેવાસીઓની સગવડ સારૂ સારા પાયાપર ઘડીયાલની દુકાન ઉઘાડી છે. જ્યાં તરેહવાર જાતના જાણીતા મેકરોના પૉકેટ વૉચીઝ, નાના મોટાં ટાંગવાના તથા બેઠકના કલોક, ટાઇમપીસ ઉંચી કીસમના રોલડ પ્લેટના તેમજ ખરી ચાંદીના છેડાઓ, લાકેટો, ચારમસ, બટનો વગેરે ઘણુંજ કીફાયત ભાવે મલશે.

ધ્યાનથી વાંચજો:—આજકાલ મુંબઇ શેહેરમાં **ઘડીયાલીઓ** તો **ડગલે ને પગલે** છે, પણ હમો હીંમતથી કહીએચ કે **૯૫** ટકા જેટલા તેમાં **લે ભાગુઓ** (એટલે ઉપર ટપકેનું કામ કરનારા છે તેવા ઘડીયાલીઓનાં **હાથમાં** ઘડીયાલ **આપવું** તેના કરતાં **નવું ઘડીયાલ** લેવાની લોકોને હમો ભલામણ કરીયે. હમો હમારે મોઢે હમારી બડાઈ ન કરતાં ફકત હમારી દુકાને પધારી **હમારા કામની સરટીફીકેટો** જોઇ જવાની શોખીનોને ભલામણ કરીયેચ જે વાંચવાથી તુરત જણાશે કે **દસ વરસ** સુંધી વેલાતના **કસાયલા યુરોપીઅન ઘડીયાલીઓ**ની તકેદારી હેઠળ કામ કરી ઘડીયાલની બાબતમાં **પકકી માહીતગારી** મેલવી દુકાન ખોલવાની **હીંમત કીધી છે.** જેથી **ઘડીયાલ, મ્યુઝીકબાકસ આરગીન ઇલેકટ્રીક લેંપ** વગેરેમાં ગમે એવું અગડું કામ **હોશે તે** પણ **હમો** કરી આપશું.

બીજું હમો જણાવવાને મગરૂર છીયે કે હમુને દુકાન ખોલવાને **ફકત એક વરસ** ગુજરાયુંચ **તેટલી ટુંક મુદતમાં વગર માંગવે**, સંખ્યાબંધ સરટીફીકેટો હમારા કદરદાન ઘરાકો તરફથી મેલવી છે જે હમારા કામની મોટામાં મોટી ફતેહ દેખાડે છે.

ખાસ ખબર:—હમારી દુકાને **મો માગયું દામ લઇ મન પતીજ કામ** કરી આપવામાં આવે છે જે બાબે ફકત **એકજ** વખત કામ પાડી ખાતરી કરવી.

આર. પી. ખટાઉ વૉચ કુંપની.

નંબર ૪૦) નાનાશંકર ચાલ, ગ્રાંટરોડ પુલની સાંમે.

અંક બીજો.

——:o:——

ગાયન ૧૫.

સીતમ મચાઉ ધૂમ ડાલદું દમમે લેલું જાન
કર હીકમત ફીતરત તનકર બનકર ફૂનકર મય હરઆન.
તબાહ વાહ ઢબ કરકર મીલકર
જુલ્મકર દરદર ઘર ઘર કરદું
ચાલ ઢાલસે કુલ જગ નીસદીન છીન છીન હો હયરાન.

ગાયન ૧૬.

ખનનન ખનનન ઝનનન ઝનનન રૂપૈયા છુપાયે મોસે નીત નીત બાપ
થૈલીમાં રૂપૈયા રાખે થૈલીકો બકસવામાં
તાલા મારે ચાવી મારે ઇત ઉત બાપ, મય ચોરી કીનો આપ
પરભૂઆ બાપ હય મોરા દેતા હય રૂપૈયા બહોત થોરા
પર મય ચાલાક હું છોરા હો જઇયું બાપ તોરા.

ગાયન ૧૭.

બીપતા ચીંતા હરના જીકી સારી
ભજન બચન તોરી કરત જગત હારી.
આનમે સુખ કરે જાનકા દુખ હરે શાન તુરત બહડે
બીધન મીટાવે મધન બનાવે ક્રાતી તોરી જાયે ન બખાની
નીત હય ચકીત સબ ગ્યાની ધ્યાની
ઇમરત પીલાકે તુ જાન દેતા હય પ્યારી.

ગાયન ૧૮.

છાંડો છાંડોજી મોરી કલઇયાં દુખાવ નહી બહીયાં પડું મય પૈયાં પૈયાં.
આહ બંગરીયાં સબ તોર ડરીયાં
કરો દેખો ન લરકૈયાં કોઉ સખી જો સુન પૈયાં આ જૈયાં.
ચુરયાં મોરી કરકાઇ દેખો દેખો તુમે રામ દોહાઇ
કાંપે હીયાં જીયા એ મનરસીયાં કયા મન બસીયાં
આવોજી આવોજી ના તરસાવોજી હે બાંકી જનીયાં.

ગાયન ૧૯.

ભાવનીયા મોહની મૂરતીયાં સલોની પ્રીયા જીયરા લોભાય મન.
ડાર દીનો મોપે કછુ જાદુસા કરકે તરપત જીયા જાત
મધુર બાત સુરસ ગાત લોભાત
લેત જીયા હય આન બાન ચાલ તોરી કામનીયાં.

ગાયન ૨૦.

ભલે આયે કુંવર તોરે પ્યારે ચરન મોરી આંખપે
કહો ના યું સુન્દરીયા પરે હંય તોસે પરીયાં
ઉમડો હય ઉમંગકો દરીયાં ઉભરીયા સુધરીયા લહરીયા
હો આનન્દ ધન તોરે દરશન પાએ જો માત પીતા
એ રાજન દો દરસન હો પરસન જો આયે
બાતેં તોરી લુભાએ આજકે દીનકી સુભ ભલી ધરીયાં
હય પરીયાં એ ગુરીયાં સુન્દરીયા.

ગાયન ૨૧.

તેરી ફુલકી એહ જુતીયોંકા દીલકો ગમ નહી
તેરી ઇસ ઝપટસે જીંજપટસે દબતે હમ નહી,
મેરી આબરૂભી કુચ્છ તેરે બડોંસે કમ નહી.
મેરી દેખ આન બાન શાન લે માન લે જાન તુ
જો પર હીલે તો જર મીલે જો મર ચલે વોહ કર ચલે
એહ સર કટે તો ડર હટે ખતર અલમ નહી.

ગાયન ૨૨.

જાજારે નાકારે આવારે બેચારે દુર દફાન હો હોશ બના આરે
મોરી જવનીયા દેખ તૂ જનીયા શાદી આબાદી મના
કાલી સૂરતીયાં ઔર એહ બતીયાં કર ન ધતીયાં લાગં તૂ છતીયાં
જાજા કાલે કુત્તે બસકર બાલે ખુત્તે દુરહો શોહદે લુચ્ચે
મીલ જાયે જાન બાત લે માન.

ગાયન ૨૩.

એ તોરી નજરીયનપે જાન આજ વારીયાં.
પહેલૂમે જાન હો પ્યારા સામાન હો
ઉલફતકા ધ્યાનહો પૂરા અરમાન હો
શાદીકી સુબહો શામ હો ગુલશનમે જશને આમ હો
ઇશરતકા ચલતા જામ હો સાકી હો મય હોવે ખારીયાં હોવે ખુમારીયાં
લાસાની લાસાની મેરી પ્યારી હય દીલજાની
એ મોરે વાલી નાદીર પ્યારા આંખો તારા
જાનસે શાનસે ધ્યાનસે ગ્યાનસે પ્યારા.

ગાયન ૨૪.

મોરે ગરપર કર ધરકર ઢરકાય ગયોરે મોરી ગાગર ગીરધર નટવર નન્દકો
રહી ડર ડર કર હર હર પલ હે સખી, હે મય ન સમઝી ગીરનખધરકે
પનઘટવાપે શ્યામ ઘેર આય લીનોરે, ૫ન્દકો:
મોર પનીયા કહે જનીયા ઢરકાય દીનોરે
સારી સારી અનારી ભીજાય દીનોરે.
ખી હશ્ર પીયાને ધૂમ મચાય દીનોરે.

ગાયન ૨૫.

ઇતનેકે બીચ મોરી ગઇરે મુન્દરીયા.
ગઇરે મુન્દરીયા મોરી ગઇરે મુન્દરીયા.
સાસ ન લીની મોરી નનદ ન લીની
તુમને ચુરાઇ પીયા મોરી મુન્દરીયા.

ગાયન ૨૬.

પડું પઇયાં બલજઇયાં લો જાવ સઇયાં
દીન રતીયાં નીર અખીયાં બહાવો સઇયાં
આયો દુખ આજ ભારી મોહસે ધીરજ છુટત સારી
બીરહા અગન જરત જાન આવો બુઝાવો પ્યારે
છતીયાં લગ જાવો લો આવો સઇયાં.

અંક ત્રીજો.

—:o:—

ગાયન ૨૭.

તનમન વારા વારા સત્તાર આલમઆરા પ્યારા, કુલજમકા.
પાલનહારા સરજનહારા મનદુખ ટારા બાહમ ઉલફત પ્યાર
હુવા ઇજહાર પ્યારા પ્યારા પ્યારા.
હોં યાર દોનો એહ શાદાં અય સુબહાં
અરમાં દીલકે નીકલે લાખ લાખ બારી હો નીત યારી યારી
હરદમ ગમ કમ નીસદીન છીન છીન શાદ રહેં આબાદ
ઉલફત હો ચાહત હો સાયા સરપર હો તેરા દાદારા.

ગાયન ૨૮.

પ્યારીયાં વારીયાં દીલદારીયાં મેરી અંખીયાં એ આવો
વારીયાં નારીયાં સારીયાં મોરે સંવરીયા દેખો સુન્દરીયાં.
જાકો પ્યારે તુમ મીટાયો રૂલાયો સતાયો જલાયો.
દાતા જાકો માન દે વાકો કોન મીટાય
રામ ખેવૈયા જબ બને નૈયા કોન ડુબાય.

ગાયન ૨૯.

તાતા થઇયા તા હીલમીલ રૂમઝુમ છછઝુમ ઝુમ ઝુમ
કહો આડ઼ તોડ઼સે ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા કડાન ધા.
ડારકે સાથ હાતમે હાત બના બાત હઝારકો જાએ.
લાવોજી મનાએ નએ નએ.
નીરત બતારી લેં જીયા લુભારી નાચે સખી સારી
હીલમીલકર પીયારી, તાતા થઇયા તાતા
ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા
કડાનધા કડાનધા કડાનધા.

—————

તમામ શુદ.